

Cesta za světlem

Kdysi, jak praví kniha knih, byla vůkol tma tmoucí. O žárovkách, lustrech, reflektorech a velkoobchodech se svítidly se ještě nikomu ani nezdálo. Pak najednou někdo udělal blik a, jak říká můj soused, „potom se nám rožlo“. Někteří osvětlení autoři tvrdí, že to zpočátku bylo jenom takové malé světélko na konci tunelu. Takový nesmělý plamének. Ale jak tvrdil můj tatínek: „I jiskra může být příčinou monstrózních požárů.“ Tak asi začala naše trnitá cesta za světlem. Pro někoho směřování od chaosu světa k řádu vesmíru. Pro další možnost nalézt schůdnou cestu z lepkavého dusna prapralesa. Pravda je, že světlo svítilo beze slova a pokorně jak na účely kalé, tak na ty, ke kterým se jako lidstvo moc nehlásíme.

V té době, kdy jsme zrovna slezli ze stromů, jsme byli odkázáni převážně na světlo denní. Ale jak sami víte, občas bývá i zataženo a život není jen kulatoučký úplněk. Tak, jak to vlastně bylo s tím našim podílem na polidštění světla? Docent Jasný v jedné ze svých prací tvrdí, že první louč uchopila kosmatá paže neandrtálce právě u Přelouče. Nelze to s určitostí potvrdit, a vzhledem k tomu, že ono dílko bylo napsáno při světle čadící petrolejky a poté polito slivovici z převrhnuté štamprdle, nelze vyloučit určité vonňavé překlepy. Ale že to prý byly moc pěkné časy, tvrdí dodnes pamětníci. Až na ty drzé predátory a komáry. Tygři šavlozubí zmizeli v propadlých dějin, mamuty odnesl čas, komáři přežívají dodnes.

Ale vraťme se zpět do let minulých. Vezměme třeba takový kahan. U chvějivého plaménku olejového svítidla vznikaly klenoty anticových dramát a filozofických textů. A to i v dobách, kdy barbaři mlátili na dveře a starý Řím už měl na kahanu. A jak praví moudří, tímto čadícím knůtkem jsme si svítili při našem klopýtání v rámci naší ranně evropské civilizace. Pšá! Nějak jsem se nachladil. Tak jsem si předloktím utřel svíčku u nosu. A středověk si mezi tím zapálil tlusté lojové svíce v kostelících, chrámech i v katedrálách. To se jim tenkrát plápolalo. A mezi tím někdo vymyslel kratiknot. A někoho zkrátily bez měření o hlavu. Potom kdosi zapálil první hranici s kacíři. To aby se nám na té túře do novověku pěkně šlapalo.

Dodnes mám svíčky rád. Na dně staré krabice uchovávám vedle svíček od fiatu torzo ozdobné svíčky od prvního přijímání. Vedle buclaté porcelánové petrolejky s kruhovým knotem si na okenním parapetu u mne poklidně hoví tři barevné aromatické svíčky. A v knihovně mám po babičce několik ohmataných čísel Večerů pod lampou. No, a vedle barootisku Malé Strany s plynovými lampami mám připravenou baterku značky Diamon. To kdyby nám pro změnu vypli elektrinu a zhasli, co se dá. I ten počítač, na kterém právě dopisuji tento textík.

Karel Křivánek

contents

Professional organizations activities	
Lighting technology course XXVII – 1 st announcement	3
SPIE Europe conference	3
Lighting installations	
Architectural illumination by Philips	
LED luminaires	4
LUNA – new generation luminaires	8
The lighting of new administration building NORDICA in Ostrava	10
The day lighting of high-rise building stairs space by atypical lightway	22
Professional literature	
Principles, procedures and methods of modern quality management	6
Quantities, units etc. quoting in professional texts	55
Market, business, enterprise	
LUMINEX introduces OLIGO company	7
SEC luminaires – beauty in simplicity	12
Fairs and exhibitions	
Shining Milano – Euroluce 2009	14
Lighting technology at SPORTECH 2009 fair	26
Lighting technology AMPER 2009 fair	28
Measurements and calculations	
Estimation of the daylight factor value with upper lighting	18
Opinion and experience	
Level artificial lighting raise by combined day and artificial lighting	20
Obtrusive light, Part 10 – obtrusive light compensation	49
Accessories of lighting installations	
Multifunction touch display for ABB I-bus®KNX/EIB system electric installations	24
Standards, regulations and recommendations	
EuP 2005/32/EG regulation about lighting sources for households	32
Technical and economical aspects	
Luminaires for public lighting parameters evaluation	34
Qualified project engineers payments in 2009	42
Luminaires and luminous apparatuses	
ARCHILEDE, public lighting with LED	38
Oleic luminaires – 2 nd part	52
Light sources	
Light sources – high pressure sodium lamps	40
Refreshing our memory	
Lighting engineering basics (4)	45
Newsreel	
Congratulations Mr. Tomáš Maixner	56

inhalt

Tätigkeiten der Fachorganisationen	
Kurs für Beleuchtungstechnik XXVII – 1. Kundmachung	3
Konferenz der SPIE Europe	3
Lichttechnische Einrichtungen	
Architektonische Beleuchtungen mit LED – Leuchten Philips	4
LUNA – eine neue Leuchtengeneration ...	8
Beleuchtung des neuen Administrationsgebäudes NORDICA in Ostrava	10
Tageslicht im Treppenhaus eines Hochbaues durch atypische Lichtleiter	22
Aus der Fachliteratur	
Prinzipien, Verfahren und Methoden des modernen Qualitätsmanagements	6
Angabe von Grössen, Einheiten u. a. in der Fachliteratur	55
Markt, Handel, Unternehmungen	
LUMINEX präsentiert die Firma OLIGO ...	7
Leuchten SEC – Schönheit durch Einfachheit	12
Messen und Ausstellungen	
Beleuchtetes Mailand – Euroluce 2009 ...	14
Lichttechnik an der SPORTECH 2009 – Messe	26
Lichttechnik an der Messe AMPER 2009 ...	28
Messen und Rechnen	
Schätzung des Tageslichtquotientes von Obertagesbeleuchtung	18
Ansichten und Erfahrungen	
Anhebung des Kunstbeleuchtungspegels bei kombinierter Beleuchtung	20
Störendes Licht, Teil 10 . – Kompensierung des Störlichtes	49
Zubehör für Beleuchtungssysteme	
Mehrfunktions-Tastdisplay des Elektroinstallationssysteme ABB i-bus®KNX/EIB ...	24
Normen, Vorschriften und Empfehlungen	
Die Richtlinien EuP 2005/32/EG für Lichtquellen im Haushalt	32
Technisch-ökonomische Gesichtspunkte	
Bewertung der Parameter öffentlicher Leuchten	34
Entgeltung qualifizierter Projektanten im Jahre 2009	42
Leuchten und lichttechnische Geräte	
ARCHILEDE, aussen Beleuchtungen mit LED	38
Ölleuchten – II. Teil	52
Lichtquellen	
Hochdruck-Natriumdampf-Hochdrucklampe	40
Zur Gedächtniserfrischung	
Grundlagen der Lichttechnik (4)	45
Aktualitäten	
Glückwünsche an Dipl. Ing. Tomas Maixner	56